

Alþingi
Kirkjutorg
101 Reykjavík

Garðabær, 29. apríl 2021

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 87/2018, um rafrettur og áfyllingar fyrir rafrettur (nikótínvörur), 713. Mál.

Dufland ehf. er heildsala sem hefur sérhæft sig í innflutningi og dreifingu á nikótínþúðum undanfarin tvö ár. Dufland er með umboð á íslenskum markaði fyrir nikótínþúðavörumerkin: LYFT, LOOP, V&YOU, XQS, PAZ og ICE. Dufland ehf. styður að gerðar verði breytingar á núverandi lögum nr. 87/2018 sem varða að fella allar tóbakslausar nikótínvörur undir gildissvið laganna, þar á meðal nikótínþúða.

Eftir að Dufland ehf. hóf dreifingu á nikótínþúðum á íslenskan markað um mitt ár 2019 hefur dregið verulega úr sölu á tóbaksvörum. Vel er þekkt að í tóbaksvörum er fjöldi af krabbameinsvaldandi efnum og hafa heilbrigðisfyrvöld sett kraft í að draga úr notkun tóbaks á Íslandi. Með réttu skal benda á að nikótín er ávanabindandi efni sem getur haft skaðleg áhrif á heilsu manna í miklu magni. Nikótínþúðar eru þó að öllum líkindum töluvert skaðminni kostur en tóbaksvörur þar sem búið er að einangra nikótín frá öðrum skaðlegum efnum sem finna má í tóbaksvörum.

Dufland telur meginástæðuna fyrir því að nikótínþúðar hafi leitt til samdráttar í tóbaksnotkun sé sú að notandinn hefur meira val um styrkleika nikótíns, tóbaksnotendur geta þannig skipt yfir í skaðminni staðkvæmdarvöru sem gefur þann möguleika að draga úr styrk nikótíns þegar á líður. Rétt er að benda á að langflestir nikótínþúðar sem eru seldir á íslenskum markaði innihalda minna magn af nikótíni en íslenska neftóbakið sem hefur undanfarna áratugi verið í miklu magni notað undir vör. Það er því okkar mat að mikilvægt sé að gæta meðalhófs í takmörkunum á markaðssetningu nikótínþúða og að meta kosti nikótínþúða út frá verulegum samdrætti í tóbaksnotkun. Huga þarf þó að takmörkun nýrra notenda á nikótínvörum og sérstaklega þeirra sem yngri eru en 18 ára.

Lagasetningin ætti að miðast við markmið laganna sem er að tryggja gæði og öryggi vara á markaði og að tryggja með tiltækum ráðstöfunum að börn geti ekki keypt nikótínvörur.

Dufland ehf. vill koma eftirfarandi ábendingum og athugasemdum á framfæri:

Í 5. gr. laga kemur hvergi fram að viðvaranir um áhrif vörunnar á heilsu þurfi að vera á íslensku sem að okkar mati er mjög mikilvægt fyrir íslenska neytendur. Að auki er okkar mat að það þurfi að skilgreina betur hvað koma eigi fram á umbúðum. Dufland telur einnig við hæfi að vörur séu merktar með upphleyptum þríhyrning til upplýsinga fyrir sjónskerta í samræmi við staðalinn ISO 11683. Þá skulu aðvörunarmerkingar vera sýnilegar á framhlið vörunnar sem í þessu tilfelli eru sívalar umbúðir.

Alþingi
Kirkjutorg
101 Reykjavík

Garðabær, 29. apríl 2021

Í 8. gr. laga um hámarksstyrkleika og stærð er mikilvægt að hámarksstyrkleiki komi skýrt fram. Dufland telur að 20 mg af nikótíni í hverri neyslueiningu (púða) ætti að vera hámarksstyrkleiki nikótíns í nikótínvörum. Mikilvægt er að líta til nikótínsmagns í íslensku neftóbaki, sem flestir notendur nikótínþúða hafa skipt úr. Íslenskt neftóbak inniheldur um 25 mg/g af nikótíni og algengt er að notandi noti um 0,6 g – 1 g af íslensku neftóbaki í hverjum skammti eða því sem nemur 15 - 25 mg af nikótíni í hverri neyslueiningu.

Bent er á að erfitt getur því reynst að bera saman nikótínmagn í mismunandi nikótínvörflokkum þar sem töluverður munur er á því hvort nikótínupptaka eigi sér stað í gegnum lungu, slímhúð í munn, maga eða í gegnum húð. Sem dæmi hafa rannsóknir sýnt fram á að nikótínupptaka af sænsku munntóbaki (sem er mögulega líkast nikótínþúðum) sé um 10% til 20%¹. Einnig er munur á hversu hröð nikótínupptakan er. Sem dæmi tekur um 5 mínútur að reykja sígarettu sem inniheldur að jafnaði 10 – 12 mg af nikótíni. Til viðmiðunar neytir notandi nikótínþúða hversrar neyslueiningar í um 30 mínútur.

Dufland telur mjög mikilvægt að skilgreint verði í lögum hámarksstyrkleika nikótíns í hverri neyslueiningu og leggur til að hámarksstyrkleiki taki mið af íslensku neftóbaki sem hefur verið fánlegt á Íslandi í fjölda ára. Neðri mörk almennrar neyslueiningar íslensks neftóbaks í vör (15 – 20 mg) er einnig í samræmi við hæsta fánlega styrkleika frá ábyrgum framleiðendum nikótínþúða.

Í 8. gr. laga segir að *ráðherra sé heimilt að setja nánari ákvæði í reglugerð um hvernig háttað skuli mælingum og eftirliti með því að heimildir um stærð, styrkleika og innihaldsefni séu virtar*. Mikilvægt er að hverskyns mælingar sem gerðar eru kröfur á í reglugerð séu í samræmi við þekktar staðlaðar aðferðir.

Í 9. gr. laga segir að *ráðherra er heimilt í reglugerð að takmarka markaðssetningu bragðefna í nikótínvörum sem gætu höfðað til barna*. Dufland mótmælir þessu þar sem ógerlegt er að segja til um hvaða bragðefni höfði frekar til barna en önnur, að auki sýnir þetta markað. Dufland bendir á að rafrettumarkaðurinn gæti þá alveg eins selt bragðefni í sérilátum til blöndunar við nikótínvökvann.

Í 11. gr. laga er kveðið á um auglýsingar og sýnileikabann á sölustöðum. Dufland ehf. telur mikilvægt að gæta meðalhófs hvað varðar takmarkanir á markaðssetningu á

¹ Tilvísun tekin úr “Oral mucosal changes and nicotine disposition in users of Swedish smokeless tobacco products: a comparative study” eftir Gunilla Andersson, Gunilla Björnberg, Margareta Curvall byrt 1994 og “Reduction in nicotine intake and oral mucosal changes among users of Swedish oral moist snuff after switching to a low-nicotine product” eftir Gunilla Andersson, Tony Axell, Margareta Curvall byrt 1995.

Alþingi
Kirkjutorg
101 Reykjavík

Garðabær, 29. apríl 2021

nikótínþúðum. Markaðssetning nikótínþúða hefur dregið verulega úr notkun tóbaks undanfarin ár sem við teljum vera jákvæða þróun þar sem skaðsemi tóbaks liggur vel fyrir.

Einnig bendum við á að í því alþjóðaumhverfi sem við búum við í dag, þar sem auðvelt er að panta vörur á netinu og fá heimsendar upp að dyrum frá erlendum aðilum, að lög um sýnileika, auglýsingar og markaðssetningu á vefmiðlum verði ekki of íþyngjandi fyrir íslensk fyrirtæki. Heldur að hugað verði að samkeppnishæfni þeirra gagnvart erlendum dreifingar- og söluaðilum. Dæmi eru um að erlendir söluaðilar hafi beint auglýsingum sínum til íslenskra notenda. Mikilvægt er að neytandinn sé upplýstur um þær nikótínvörur sem eru í boði hverju sinni til þess að hann geti tekið upplýsta ákvörðun ef skipta á úr tóbaki og yfir í nikótínvöru. Sýnileikabann mun því hafa áhrif á slíkar ákvarðanir.

Dufland telur að ef farið verður þá leið að sýnileikabann verði á öllum almennum sölustöðum þá sé mikilvægt, til þess að tryggja samkeppni, að auglýsingar og sýnileiki á nikótínvörum verði þess í stað leyfðar bæði í sérverslunum ásamt stöðum þar sem 18 ára aldurstakmark ríkir, t.d. á börum og skemmtistöðum.

Í 14. gr. laga er kveðið á um tilkynningarskyldu og að tilkynna þurfi markaðssetningu nikótínþúða til Neytendastofu þremur mánuðum áður en markaðssetning er fyrirhuguð. Dufland telur þann tíma hæfilegan og mikilvægt að sá tími verði ekki lengdur.

Virðingarfyllst,
f.h. Dufland ehf.

Bjarni Freyr Guðmundsson og Víðir Örn Guðmundsson